

Hoofdstuk 12 Hilde de Batavendochter

Tijd van Jagers en Boeren en Romeinse Tijd Schepping-500 na Christus

Lesbeschrijving Doel

- *De leerlingen leren dat het Evangelie in de tijd van de Romeinen in de Lage Landen is verspreid
- *De leerlingen weten iets over het dagelijks leven bij de Germanen en Romeinen
- *De leerlingen kunnen de behandelde personen van de Voorloper in de tijdbalk te plaatsen

Aantal lessen 3

Lesonderdelen Vertelling

Leerlingenboek

Verwerking

Vertelling **KOOPMAN PUBLIUS KOMT OP BEZOEK**

‘Je hebt goed voor je vader gezorgd, hoor! Ik hoop dat Wodan en Donar mij vandaag goed gezind zijn. Dan hebben we vanavond de vleespot weer gevuld.’ Fier en rechtop staat de Bataaf in de deuropening van zijn hut. Zijn pijlkoker en boog hangen over zijn brede schouder. In zijn gespierde hand heeft hij een stevige lans. Hij kijkt zijn dochter Hilde aan en glimlacht. Dan draait de stoere Bataaf zich om en verdwijnt in de ochtendschemering.

Hilde strijkt haar lange blonde haren naar achteren en begint aan haar huiselijke bezigheden. ‘Zo, nu eerst een bad in de rivier en dan straks aan het werk op het land’, zegt ze hardop pratend. Meteen stapt ze naar buiten en geniet van de opkomende zon die de bomen aan de overkant van de rivier in een stralende gloed zetten. Even staat Hilde stil. ‘Moeder’, zegt ze zachtjes. ‘Moeder, ik mis je zo ...’ Hoelang is het geleden? Ze weet het niet meer. ‘Moeder, kon je nog maar een keer over dat mooie vertellen. Vaders verhalen over Donar en Wodan en allerlei vreselijke gedachten zijn zo eng. Hij heeft het over het Walhalla, maar dat is niet voor meisjes en vrouwen. Alleen voor dappere strijders. Nee, vrouwen en meisjes gaan helemaal teniet, zij hebben toch geen ziel ... Langzaam schudt Hilde haar hoofd. Haar blonde haren vallen voor haar ogen. ‘Moeder’, prevelt ze weer, ‘kon je nog maar één keer dat mooie vertellen.’

Even later loopt Hilde met drijfnatte haren weer terug naar de hut. Ze pakt de scherpe spade en loopt ermee naar de akker naast de woning. Onafgebroken steekt ze het werktuig in de grond en schept de grond om. Ze merkt niet dat twee mannen steeds dichterbij komen. ‘Zo, dochter van de dappere Arend’, groet de voorste. Direct draait Hilde zich om en kijkt in een vriendelijk, baardloos gezicht. ‘Publius ...!’ De Romein glimlacht vriendelijk, terwijl hij zijn lange mantel om zijn schouder slaat. ‘Je weet het nog!’ roept de koopman verrast. ‘Kom verder’, nodigt Hilde de Romeinse koopman uit. Achter Hilde lopen de twee mannen het ruwhouten huis in. De Bataafse knecht van Publius laat een zware koffer van zijn rug glijden en tilt deze achter zijn meester aan. Publius ziet in een glimp de twee paardenschedels links en rechts van de deuropening hangen. Wat erg dat Arend gelooft, dat deze schedels beschermen tegen de boze geesten.

Even later zitten de twee mannen en Hilde in de donkere hut. Dierenhuiden hangen aan de houten balken. Hilde schenkt twee kroezen in met fris water. ‘Vertel eens, hoe is het met je ouders? En met Geerlof, je broer?’ Eensklaps verdwijnt de blijde lach op Hildes gezicht. ‘Moeder is niet meer’, zegt ze met zachte stem. Aandachtig luistert de Romein naar het verhaal van Hilde. ‘Niet lang na uw bezoek werd moeder ziek. Ze werd zo heet dat het wel leek of er een vuur in haar brandde. Vader dacht dat

het een boze geest was. Daarom heeft hij een kat doodgeslagen, maar dat hielp niet ...' 'Natuurlijk niet', bromt Indus, de knecht van Publius. 'Nee, moeder geloofde dat ook niet. Ze werd steeds zeker en zeker, tot ze uiteindelijk is gestorven ...' De ogen van Hilde vullen zich met tranen. 'Haar laatste woorden waren: 'O God van liefde, schenk genade aan mij en aan mijn Hilde.'

In de hut is het heel stil geworden. Alleen het schelle gekras van een dikke kraai dringt naar binnen. Publius kijkt naar Hilde. Haar lange blonde haren vallen als een sluier voor haar gezicht. Opeens schrikt ze op. 'Wat ben ik een slechte gastvrouw. Ik geef niets te eten.' Vlug staat ze op en maakt wat warme pap klaar. Als de mannen even later aan het eten zijn, vraagt ze: 'Mag ik een kijkje nemen in de mars met koopwaren?' 'Ja, dat linnen kan ik goed gebruiken.' Hilde pakt ook een paar zilveren haken en legt deze op de lap stof. 'Kijk, hier zit balsem in', legt Publius uit. 'Dat is een heel goed geneesmiddel.' Hilde schuift het aarden kruikje bij de andere spullen. 'En wat is dit voor een napje?' 'Dat is een vingerhoed. Wanneer je naait, zal de scherpe stekel van een naald niet in je vinger prikken.'

Publius berekent de prijs voor Hilde. Hij wil haar minder laten betalen, omdat ze voor een maaltijd zorgde. 'Nee, als vader dat hoort! Nee hoor, u bent onze gast, dan betaal je niet voor het eten. Maar', zegt ze vriendelijk, 'u kunt wel op een andere manier betalen. Wilt u meer vertellen over de God van liefde?' Publius lacht vriendelijk. 'Ja, jij gaf ons eten en drinken voor ons lichaam, dan zal ik je eten en drinken voor je ziel geven.' 'Ik heb toch geen ziel? Alleen de mannen, toch?' 'Jawel, vrouwen hebben een ziel. Jij ook, Hilde.' Ze antwoordt: 'Ik voel er niets van.' 'Je voelt dat wel, want je verlangt ernaar om over God te horen. Je wilt net als je moeder Hem liefhebben. Dat verlangen noem je honger en dorst van je ziel naar God.' Hilde knikt. Indus bromt instemmend.

'Weet je, ik zal je eens vertellen', gaat de Romein verder. 'Er was een tijd dat er geen mensen op de wereld waren. Nergens. Dat is lang geleden geweest. Toen heeft God de eerste mensen geschapen.' 'Geschapen?' vraagt Hilde. 'Wat is dat?' 'God maakte de mens uit het stof van de aarde en gaf hen een onsterfelijke ziel. De HEERE wilde dat ze Hem zouden liefhebben. Maar toen is er iets vreselijks gebeurd.' 'Wat dan?' 'De boze geest wilde niet naar God luisteren. Die boze geest wilde ook niet dat de mensen naar God zouden luisteren. En ... de eerste mensen geloofden wat de boze geest zei. De boze geest heet satan. En hij vertelde de mensen dat er veel meer goden zijn, zoals Wodan, Donar en Thor en nog veel meer.' 'Maar zijn dat geen goden?' Verbazing klinkt in de stem van Hilde door. 'Nee hoor, die bestaan niet', bromt Indus. 'Daar hoeft je niet bang voor te zijn.' 'Dat klopt, Hilde. Wie God liefheeft, hoeft nergens bang voor te zijn.' 'Maar, hoe kan dat?' Met grote vraagogen kijkt Hilde naar Publius en Indus.

Vriendelijk kijkt de Romein naar het meisje. 'Ik zal je vertellen hoe het verder is gegaan. De boze satan had de mensen helemaal in zijn macht. Ze luisterden naar hem. Maar de Zoon van God is Zelf op aarde gekomen om Zijn schepselen weer te verlossen uit de macht van de boze. God werd Zelf mens. De Zoon van God heet Jezus Christus. Het leek erop dat satan zou winnen.' 'Wat gebeurde er dan?' vraagt Hilde vol belangstelling. 'De satan wilde niet dat de mensen verlost zouden worden. Daarom zette hij de mensen tegen Jezus op. Ze namen Hem gevangen en hebben Hem aan een kruis gehangen. Met vreselijke spijkers door Zijn handen en voeten geslagen. Zo stierf Hij.' 'Stierf Hij?!' Hilde schrikt. 'Ja, Hij stierf aan het kruis, maar...' 'Maar?' dringt Hilde aan. 'Hij bleef niet in het graf waarin ze Hem gelegd hadden. Hij stond op uit de dood. Zo laat Hij zien dat Hij de machtigste is. Niets kan Hem Zijn macht ontnemen.' 'Is Jezus nu nog op aarde?' 'Hij is opgevaren naar de hemel, maar Hij is ook op de aarde. Hij is overal.' 'Hoe kan dat? Vraagt Hilde. 'Ja, hoe kan dat?' herhaalt Publius. 'Ja dat kan!' Nadrukkelijk knikt Hilde, de Batavendochter. Ze geeft zichzelf het antwoord. 'Hij is God, de Almachtige! Hij is sterker dan de dood.' Weer wordt het stil in de hut. Stilletjes bidt Publius voor het meisje. Hij kijkt naar Indus zijn knecht. Die heeft zijn ogen gesloten en zijn lippen prevelen onhoorbaar.

'Wil die grote, machtige God ook mij verlossen?' 'Ja', antwoordt Publius, 'dat wil Hij, omdat Hij niet alleen machtig is, maar omdat Hij de God van liefde is.'

Plotseling klinkt er luid geblaf achter de hut. Een grote hond stuift de woning binnen. 'Ha Wolf! Ben je daar? Waar is vader?' Blaffend blijft de grote hond voor Hilde staan. Lang hoeft ze niet op antwoord te wachten. In de deuropening verschijnt de forse gestalte van Arend. Publius en Indus staan direct op om de Bataaf te begroeten. Hilde pakt de boog uit vaders handen en hangt deze aan de muur. 'U komt terug van de jacht?' vraagt de koopman. Arend knikt en wenkt. Ze stappen naar buiten. Voor de hut ligt een prachtige ree. Blij kijkt Hilde naar haar vader. 'Ik ga meteen eten voor u klaarmaken. En daarna zal ik voor de ree zorgen. Hilde is druk bezig, terwijl de drie mannen even later in druk gesprek zijn rond de ruwhouten tafel. In Hildes hoofd zingen woorden rond. Zachtjes zingt ze de woorden op een zelfbedachte wijs. 'God heeft mij lief!'

Bronnen

Gerda de Batavendochter, D.A. van Binsbergen, Callenbach Nijkerk z.j.
Informatie nr. 224 De Germanen, De Ruiter, Wolters Noordhoff
Informatie Junior nr. 232 Romeinen in Nederland, De Ruiter, Noordhoff Uitgevers

Antwoorden verwerking

1. Eigen invulling
2. a. Palen, gevlochten takken, klei, riet, stro.
b. Kleding van wol en dierenhuiden.
c. Op het land werken en eten klaarmaken.
d. Koeien, hond, varken.
3. Eigen invulling van resten papier uit tijdschriften.
4. vest kaas
bibliotheek muur
familie poort
kasteel tafel
straat vork
5. Van 12 naar 1 = Van Romeinen naar nu.